

A kormányzóné akciója.

Az Uristen legkegyesebb adománya a földön a jó sziv. Tökéletes fizikai alkotás az emberi szervezet, de a legnemesebb tartalma ennek a tökéletes szervezetnek: a sziv, amelyből az érzés, a jóság, a részvét, a segítő áldozatkészség sugárzik. A sziv a legnemesebb kísérője az embernek az élet útján: a bölcsőtől a sirig. A sziv a legkorábban ébred és a legkésőbb alszik el. Ha a sziv megszűnik dobogni, elhal az élet. Az emberi elme nagyszerű alkotásokkal gazdagította a világot, de a sziv aránya az, amely a szépség varázslatával zománcozza körül a mindenséget. Milyen hideg és milyen rideg lenne minden tudományos és technikai vívmányával egyetemben a világ, ha a sziv kohója napsugaras melegséget nem fakasztana körülötte. A hitnek szárnyalása is az isteni gondviseléstől a szivbe oltott magasztos érzésből táplálkozik. Az erőset a gyengékkel, a szegényt a gazdaggal, az élő a halottal, a jelent a multtal és a jövővel a sziv érzékössége kapcsolja egybe. A legszébb nő is elveszíti varázsát, ha közelében nem érezzük a szivnek meleg lüktetését és a legnagyobb tehetségű ember is nem gyakorol reánk tartósan vonzó erőt, ha azt mondjuk róla, hogy nincs szive.

A jó sziv egyenlítő ki a kiáltó ellentéteket, amelyek az életben találhatók. Közelebb hozza az embert az emberhez. A keserűségek közepette vigasztalást és enyhülést nyújt. A megszorultak, az elesettek, a szegénységben sanyalók felé kinyújtja segítő, támogató kezét. Áldás és fenntartó öröm fakad a jó szivnek minden rezdülése nyomán.

A jó sziv apoteozisát zengjük abban a pillanatban, amikor a kormányzóné — a téli időszak kü-

szobén — újra megindítja inségakcióját. Ez a fenkölt asszony, mélyen átérzi a sanyalódás és vergődő szegénység szenvedéseit és nemes szivének sugallatát követve, segíteni iparkodik, — amennyire emberileg segíteni lehet. — A rádió útján felhívást intézett a magyar társadalom összeségéhez, felkérve mindeneket, hogy legyenek segítségére a nyomor enyhítését célzó, a siró panaszok enyhítésére és a könnyek letörlésére irányuló törekvéseiben.

A felhívásnak egyben a főmértőságu Kormányzóné számot ad a mult évben eszközölt jótékony gyűjtésének eredményéről. Ebből a számadásból megtudjuk, hogy a mult évben mintegy 532.000 pengő gyűlt össze, — részint készpénzben, részint természetben való adományok alakjában — az inségakció céljaira. A gyűjtés szétosztása a kormányzóné személyes felügyelete alatt történt. Minden kérelmet és minden igényt a leggondosabban kivizsgáltatott és ennelfogva a jótékony segítség csak oda jutott el, ahol a támogatás nagyon is helyén volt. Jóságos kezek állottak rendelkezésére a kormányzónénak a gyűjtés szétosztásában és az adminisztráció munkája egy fillérbe sem került.

Megkapó és lélekemelő látvány ez. Az ország nyomasztó nehézségekkal küzd. A trianoni szerződés megfosztotta az országot területének, lakosságának és tápláló életerejének kétharmad részétől és a gazdasági válság a megmaradt csonka országot is mondhatatlan megpróbáltatások közé sodorta. A gazdasági válság megbénítja az ország termelését, a forgalom és az értékesítés elháríthatatlan akadályokba ütközik s mindennek a következménye az, hogy a kereseti

lehetőségek megcsappantak és a lakosság széles rétegeinek nincs kenyere, nincs fűtőanyaga, nincs téli ruházata.

Ezek a végtelenül szomorú állapotokon akar segíteni, a kormányzóné jó szive és jótékony inségakciója. Segítségkiáltás hallat szik a széles néprétegek mélységéből, de profundis a társadalom felé és a kormányzóné jó szivéhez lelkes visszhangra talál ez a segítségkiáltás. A kormányzóné felhívja a magyar társadalom összességét: adjatok, adjatok, amit Isten adott! Ha a tehetősök csak valamit is elvonnak önmaguktól, amit a háztartásukban talán meg sem érzene, akkor ezzel nemcsak a saját szivük jótékony és meleg öntözését követik, hanem az ország érdekét és a saját maguk jól felfogott érdekét is szolgálják. Mert minden tehetős embernek, akinek valami feltenivalója van az or-

szágban, nagy érdeke fűződik a szociális köznyugalom meg óvásához. Meg kell érteni a nehéz idők intő szavát és követni kell a jó sziv sugallatát és kiegyenlítő, vigasztaló, segítő, enyhítő tevékenységet kell kifejtetni a szenvedők nélkülözéseivel szemben.

A jó sziv tündére varázslatos kézzel kopogtat a társadalom ajtaján s mi szentül hisszük, hogy a kormányzóné felhívásának meg lesz a kívánatos sikere a megszorult szegények javára. Meg vagyunk győződve, hogy az idei karácsonyi ünnepen is, min a tavalyi gyűjtés szétosztásakor, százezrek forró imádsága fog felszállni az égek urához, áldást rebegetve a főmértőságu asszony fejére és mindazokra a jószívű emberekre és testületekre, akik és amelyek kegyes adományaikkal hozzájárultak a nagylelkű inségakció sikeréhez.

18 évi hadifogság után hazatért magyar.

A napokban fáradt arcú négy emberből álló kis család szállt ki Somoskő-újfalun a csehszlovák vonatból. Összes holmijuk egy kis ültött-kopott kofferbe meg egy juta zsákba volt csomagolva. Messziről jöttek, olyan országból, amelyről, mint a borzalom országáról irnak az újságok.

Megint hazajött egy hadifogoly magyar 18 évi hadifogság után, orosz feleséggel, egy 13 éves fiúval és egy 3 éves csodálkozó kékszemű kis leánykával. Biri Mártonnak hívják, alföldi munkás ember önként jelentkezett a harctérre 19 éves korában, még 1914. Szilveszter éjjelén esett fogságba. Évek óta kopekenként gyűjtögette a pénzt a hazautazáshoz, Odesszán, majd Besszarabián át próbálkozott hazajutni, de nem sikerült. Most végre Varsón keresztül a magyar konzul segítségével viszontláthatta az immár megcsönkult hazáját.

A 37 éves férfi — aki egy legalább 50 éves ember benyomását kelti — hajmeresztő dolgokat beszél az oroszországi állapotokról. Azt már nem is újságként mondja, hogy egy-egy font, kenyérnek

nevezett földszerű gyurmaért napokig kell sorban állni s közben a sorbanállók közül minden tizedik kibukik a sorból és a többiek szemelattára hal meg az éhségtől. Husfélét hónapokig nem is látnak, most már lóhust sem. Mikor kis leányának cukrot adtunk, eldobta — nem is mert szegényke a cukrot. Éhes, rongyos, sápadt arcú gyermekek kóborolnak csapattostul az utcákon, nemcsak a gyerekek, hanem az öregebbek is úgy szereznek ennivalót, ahogy éppen tudnak, lopnak, kiassák a még be nem érett répát, burgonyát és egyéb veteményt a földből. Éjjelente megszámlálhatatlan sokaság lepi el a veteményes földeket, nem törődve a rájuk leadott puskalövésekkel sem.

„A poklot se lehet rosszabbnak elképzelni” — mondotta „nincs már ott kérem semmi, csak tolvaj, bolha, poloska, tetű meg tarakán”. Beszéli még, hogy találkoztak három földijével, akik, mint szovjet polgárok, a vörös hadseregben szolgálnak. Ezek sirtak, mikor elmondta nekik, hogy utban van hazafelé s keservesen sóhajtván ezt mondta egyikük: „nem bánám, ha rögtön agyonlőnének is, mi-

„A MUNKA TÁRCAJA”

A magyar irodalom kaméleonjai... *

Kötelességünknek tartjuk olvasóink figyelmét felhívni Szabó Dezső volt magyar íróra, aki az „Elsodort falu c. művével közfelfűtést keltett, e regénynek szokatlanul groteszk és tulhajtott naturalizmusával.

Éveken át erről a könyvről vitáztak, polemizáltak s oszlottak meg a vélemények s sorakoztatták két táborba az embereket.

Az egyik csoport azt vitatta, hogy Szabó Dezső egy új meteor a magyar irodalom berkeiben, akinek minden szava, elgondolása, lélekábrázolása a magyarság századeleji regényeinek világában csodálatosan szép, gyönyörűen igaz és egy oly hatalmas léleknek a megnyilvánulása, mely utólrérhetetlen, páriát ritkító jelenség.

Akiknek ez volt a felfogásuk, azok alaposan csalódtak Szabó Dezsőben.

E beteg gondolkodású férfiú megtagadta magyarságát, elhagyta hazáját megszakítva minden összeköttetést a multtal.

Egy magyar író, aki a magyar közönségnek mesélt a magyar életről tanu-

jelét adta kifícamodott gondolkodásának azzal, hogy Coriolánusként, renegátként tájékozó dühvel és ökölbe szorított kezekkel, gyűlölködő érzülettel s örületes haraggal távozott el Magyarországból, töröltette magyar állampolgárságát s felvettette magát az oláh állam kötelékébe.

Az a Szabó Dezső tette ezt, akinek kenyeret, megélhetést Magyarország népe nyújtott a Lipótmezei elmeháborodott házi íróinak zsánerében összefercelt műveit, akire a magyar ifjúság nevelését és tanítását is bízta, aki a magyar állampolgárok sajtóiba hullatta hamis gondolatainak betümillióit.

Oláh lett. Még a nevét is letette félrerugta mint a használt cipőt s az oláh király engedélyével a mócok és rumonyok hangzatos, sallangos család és keresztneveiből koronázta meg énjét ujjal. A legérdekesebb az, hogy még csak oláhul sem tudott, de megígérte, hogy megtanulja, elsajátítja s ezentul minden tollforgatásával Romania Mare érdekeiért fog küzdeni és harcolni.

Nagyon örülünk neki, hogy a Par-nassusnak és a Helikonnak ily csodabogara, mint az egykori Szabó Dezső a magyar ég zónájából kiváltott.

A Magyar Nemzet csak undorral és megvetéssel gondolt erkölcsrontó szereplésére.

Szabó Dezső nincsen. Hisszük, hogy a könyvtárakból is a szemétdombra és a csatornába kerülnek alkotásai.

Ennyivel tartozik minden magyar önmagának. Könyveit nemzeti indexre kell tenni. Ime idézzük Szabó Dezsőnek a most már „Gheorge Mille” néven Erdélyben kémkedő, magyarfaló trianoni Pávának a Keleti Újságban tett nyilatkozatát „Végleg kilépek a magyar sorsból. Nem pillanatnyi ötletszerű gondolat végrehajtásáról van szó, hanem olyasmiről, amit hosszú évek óta higgadt megfontolással végérvényesen elhatároztam. Bukarestbe költözöm és minden erőmmel azon leszek, hogy új nemzetem hitébe minden következmény levonásával beleilleszkedjem, kulturájának hasznára váljak és életének szerves részévé legyek. Már tanulok is románul s új regényeimet rumun nyelven adom ki.”

A Cuzentul, Viitorul, Patria című oláh lapok hozsannával fogadták Szabó Dezsőt Gheorge Millét.

Az Adaverul c. oláh újságban pedig Liviu P. Nasta a glorifikálás mellett még ezeket írja: „Szabó Dezsőről tudni kell, hogy ő egész életén át mindig érdekes és forradalmi temperamentumu volt, aki már kézdivásárhelyi tanár korában is 1909-ben vörös nyakkendőt hordott és volt bátorsága ahhoz, hogy március 15-én a magyar nemzeti ünnepen a nacionalizmussal szemben az egyetemes testvériséget hangoztassa, amely nem ismer faji határokat. Aki ismeri Gheorge Mille életét az könnyen megmagyarázhatja lélek-tanilag az ő új, meglepő, szokatlan, kul-

turnépek között teljesen ismeretlen elhatározását.” Mi magyarok örülünk, hogy végre örökre eltűnt innen.

Annál jobban fáj azonban egy valódi kulturértékünknek Móricz Zsigmondnak a legújabb irodalmi bottlása, amely a közel multban döbbsentelte meg a magyar könyv fogyasztóit, a magyar literatúra pártfogóit. Moricz Zsigmond „Barbárok” címmel most nemrégiben jelentet meg egy könyvet. Ez a könyv szintén szegénye a magyarságnak. Megtudtuk belőle, hogy a magyar ravasz, tudatlan, ostoba, babonás, részeges, közönséges fajankó, forgatható báb, hülye pojáca, még a saját történelmét sem ismeri. E századok óta mosatlan a foga, büzös is emiatt a szája, oly penetráns szaga van, hogy még a villamosban is elfutnak, elmenekülnek és elülnek mellőle az emberek.

Vajjon szolgálhatja-e ez a könyv a magyar álmokat, terveket, vágyakat. Van-e könyvben amely ily Tonusu, hazafias érzés. Hát szomorú esleltségünkben, nagy nemzeti tragédiánkban illik így írni tanjunktól. A Népszövetség bizonyára megjutalmazza ezért. Csehszlovákia, Rumunya és Jugoszlávia pedig megbízzák a nemzeti kisebbségek ügyeinek vezetésével a magyar osztályon. Ennek a munkának nyomdafestéket nem lett volna szabad látnia. Hát egy beérkezett írónak mindent szabad büntetlenül elkövetni. Móricz Zsigmondot nagyon szeretjük és

*A lassan elcsendesülő irodalmi vitához közzük ezt a véleményt anélkül, hogy ezzel lapunk állásfoglalását is nyilvánítani akarnánk. Szerk.

Wagner Rezső bányatanácsosnak a Salgótarjáni Köszénbánya R.-T. néhai igazgatójának siremlék felavatása.

November hó 1-én Halottak napján délelőtt 11 órakor nagy részvétel mellett történt az özvegy által felállított siremlék ünnepélyes felavatása és a budapesti I. ker. plébános; Farkas R. cisztercita főtisztelendő ur által újra való beszentelése.

Jelen voltak a Salgótarjáni Köszénbánya Igazgatósága képviselőiben Róth Flóris bányafőtanácsos, Valatin István, Lengyel Mór, Fischer Sándor, Takács Mihály, Rejtő Armin, Eisler Béla, Lawner Károly igazgatók, Borbély István főfelügyelő és dr. Déri József, Gabriel, Szűcs Ervin cégvezető urak és számos főtisztviselő a tisztviselő kar nevében.

Részvételtek továbbá Salgótarjából Dankó Antal, Schreiner Jenő, Deák József, Martiny Károly, Gerő János, Ember Kálmán, Blankenberg János, Kraft

Aladár, Sobel Alajos, Goró Andor mérnökök illetőleg tisztviselők a bányatisztikar képviselőiben.

Az asszonyok sorából ott láttuk Schreiner Jenőné és Deák Józsefné urnőket. A család részéről megjelentek a Wagner, Burghardt, Kovács, Ember, Kölbér családok tagjai, dr. Dobrozsemszky Henrik ezredes tábori lelkész.

A siremlék fekete gránitból készült, egyszerű, de nemes formájával, nemkülönben feliratával:

„Bányászors volt élte kora elmulása
Legyen szép és áldott siri örök álma.”

monumentálisan hat.

A sok virágdisz közül kivált két hatalmas szép koszorú, melyeket a budapesti és salgótarjáni igazgatóság és tisztikar helyezett a sirra.

Szent Erzsébet róm. kath. Nőegylet teaestje. Az előző évek ilyen irányú törekvései már megalapozták a jó hírét ezen összejöveteleknek, melyeknek a „tea est” elnevezése nem is a legmegfelelőbb, mert a művészi értékű műsor nagy kulturális célok szolgálatába állítja ezen közvetlen és meleg estét. — Az izlésesen feldiszipított kath. körülményteremtés teljesen megtelt közönséggel. — Szent Imre hercegről beszélt Balázs Béla hitoktató s lelkész. A nagy lelki ideálokról, nemzetfelfuttató szellemi értékekről és kötelezettségekről mondott nagyhatású beszédet, melyet hosszas tapssal jutalmazott a hallgatóság. — Jánosy Márta és Horváth Hédi kedves páros jelenete váltott ki nagy tetszést. — A kath. körülményteremtés nagy sikerrel zajlott, melyeket Röder Alfréd szerzett. Hangos előadás fogadta a szép előadást, mely úgy a szerzőnek, mint a dalárdának nagy elismerést jelentett. Majd Szent László korm. tanácsos beszélt közismert ékesszólásával a dalról s megemlékezett Röder Alfréd kiváló zenei szerzeményeiről, melyekből egy párat a mai teaestén adnak elő szereplőink. — A szép beszéd után Ehrlich Józsefné, majd Nagy Béláné, végül Kiss Lajosné művész énekcsapatai következtek, melyeket zongorán Bender Márta, hegedűn Vilezsál Richard kísérték kiváló tudással. — Az 5 éves Röder Bébi bájos éneke után Gabriel Mimi szavalta el mely érzéssel vitéz Somogyvári Gyula: Assiágói Madonnáját. — Befelezésül Zilahy virágosbóltja c. egy felvonásos bohózatát játszották dr. Wanka Dezsőné, Spiska Mihályné, Baráth Béla és dr. Bánffy György. A kiváló együttes játéka hangos derűsítést váltott ki a közönségből, mely nagy elismeréssel adózott a Nőegylet elnökségének a nemes célú, önzetlen fáradozásért, a magas műveltségért. Törekvéseiket megérdemelt siker koronázza s ez adja további lelkes munkájukhoz buzdítást, kitartást!

Kápolnaszentelés. A Salgótarjáni Északi Róm. Kath. Egyházközség a ferences zárda-plébániának és ideiglenes kápolnának 1932. évi november hó 20-án tartja felszentelési ünnepségét, melyre szeretettel meghív mindenkit. November 19-én este fél 6 órakor: a plébánia határánál (Menház-Vaskapu-utca) felállított diadal kapunál P. Zadravec István püspököt ünnepélyesen fogadjuk, hol Salgótarján megyei város nevében: Dr. Förster Kálmán polgármester, az északi róm.

kath. egyházközség nevében pedig Horváth Károly főmérnök üdvözlő a magyar feltámadás é lángelkű apostolát. Az üdvözlés után a püspök lampionos kordon közt az acélgyári vendégszállóba vonul. November 20-án reggel 9 órakor: Az ideiglenes kápolna és zárda-plébánia felszentelése. A felszentelési szertartást végzi s szentbeszédet és főpapi nagymisét mond: P. Zadravec István domitianopolisi felszentelt püspök. A felszentelés után a püspök a tisztelő küldöttségeket a zárda nagy termében fogadja. Utánna délben 1 órakor: Az acélgyári tisztikar színi dísztermében közbejött. Délután 4 órakor ünnepélyes liturgia a zárda kápolnájában. Az egyházközség vezetősége szeretettel felkéri ez uton is városunk hazafias lakosságát, hogy házait ez alkalomra lobogózzák fel. A november hó 19-én este tartandó fogadtatáson minél nagyobb számban vegyenek részt és az utvonat két szélén elhelyezkedve üdvözlőjek nemzetünk e nagy fiát. Kérjük mindazon közületeket, melyek küldöttségileg óhajtanak a püspök előtt tisztelni, valamint azokat, kik az ünnepi közbejöttben részt akarnak venni, hogy e szándékaikat az északi plébániával f. hó 19-án délig tudatni szíveskedjenek. A közbejött ára személyenként 2-50 pengő. Északi plébánia.

A Luther Naptár az 1933. évre megjelent. Tartalma változatlan. ára 70 fillér. Kapható az evangélikus lelkész hivatalban és a sekrestyénél.

A „Mansz” salgótarjáni osztálya a népkonyha megnyitásának küszöbén a következő kérdéssel fordult a város melegen érző társadalmához: Segítsétek, hogy segíthessünk! A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége salgótarjáni osztálya a zordabbra való idővel újabb kopogtat a jó szívek ajtaján és úgy érzi, hogy az ismét megnyílik kérelme előtt. Folyó év november hó 15-én újból megnyitjuk avárosi menházban tavaly télen is működő népkonyhánkat — az aggod és munkanélküliek szomorú táborát. Vállaljuk az ezzel járó fizikai és anyagi áldozatot! Nem utasítunk el senkit akiről meggyőződünk, hogy az a kis meleg leves és darab kenyér az éltetője a csikorgó télben! Tartani kívánjuk bennök a Hitet, a Reményt. A szükséges őszi olcsó anyag beszerzések után, a menházi kamra gyarapodik — de anyagi erőnk fogytán van. Azért fordulunk kérszóval városunk nemesszöv. megértő embertársaihoz — legyenek segítségünkre!

A nagytakarításhoz felajánlom segítségemet!

Padlószúrás... eddig esemény, gond, kínldás volt. Egy csapásra másképp lesz ez, ha engem vesz segítségül! A kéz csak a kefével vezesse, — a munkát én végzem el! Minden részből, hasadékból kihozom a piszkot — és órákkal előbb végzünk a munkával. Aki Vimmal takarít, időt és munkát takarít.

VIM
házigazdák
a dobozban

Mindnyájunk érdekében, az egész társadalmi rend védelmében, ezen a télen is meg kell tennünk kötelességünket! Mert a rendbontás, felforgatás talaja a jó szó és támasznélkül hagyott, elkeseredett szegénység. Kérjük szíves adományait a már küldött csekklap felhasználásával a Salgótarjáni Takarékpénztárban nyitott folyószámlákra megküldeni. Mindenki csak annyit adjon, amennyit lelkiismerete, jószíve diktál. Aki azonban jelenleg nem tudna kérelmünknek eleget tenni, ne dobja el felszólító levelünket, — de vegye előjegyzésbe a jövő hónapra, vagy a hideg tél folyamán — segítő adománya még akkor is jókor jön. — Természetbeni adományokat is örömmel fogadunk és kérjük azokat november hó 15-én tud, a menházi konyhába eljuttatni. Egyben tisztelettel meghívjuk szegényeink minden érdeklődő jövevőjét látogasson el a téli főzés idején a menházi konyhába, szemlélje meg a védelemre szoruló szegények csoportját napi inspectiót tartó önzellenül fáradó gondozóit. Ehhez a levélhez nem kell kommentár. Érezzük, hogy Salgótarján ez évben is megteszi kötelességét a nehéz idők nehéz sorban élő embertársai érdekében. A belizetéseket a „Munka” hétről-hétre nyugtázza fogja.

Az Evangéliumhoz illő egyszerűség méltóságával ünnepelte még a reformáció emlékét okt. 31-én a helybeli protestantizmus, amikor is az evangélikus templomban a délelőtti istentisztelet és a délutáni ünnepség keretében róla le a kegyelet adóját az ősi kereszténység visszaállítói iránt. A délutáni ünnepségen az Erős Várunk után Sztróky Dániel imádkozott. Kovács Géza vezetésével a vegyeskar a T. d. az úgy óh Jézusunk c. szép egyházi darabot adta elő. Magát az acélgyári fuvósquartettet vezényelte Ursutz József karnagy határozott számával. Dr. Csengődy Lajos ünnepi beszédet mondott. — Majd a Férfikar és fuvósquartett számai után ima és a Hymnus zárta be az ünnepséget. — A református templomban közénék után Szabó Dezső lelkész olvasott bibliát s mondott imát. Kiss Zoltán nagyhatású szavalata után Pénzes Zoltán főgimn. tanár tartott nagy elmélyedésből fakadt szép felolvasást, Wolf Terike Röder Alfréd orgona kísérete mellett szépen énekelt s ima és ének után oszlott szét a közönség.

A Szent Erzsébet kath. Nőegylet elnöksége hálás köszönettel nyugtázza a nov. 5-i teaestje felülfizetéseit: Horváth Károly, vitéz Jónás Odón 1—1 P, Buckó Gábor 4 P, Zelenka Ottó 1-50 P, Dr. Jánosy Odón, Kovács A., Kiss László dr. 1—1 P, Dr. Wanka Dezső 0-50 P, N. N. 0-20 P, Dr. Varga K. 2 P, Köntz Ferenc 1 P, Moticzka Nándor 5 P, Szabó Dezsőné 1 P, Trautman Péter 2 P, Tarnay Kálmán 9 P, Dr. Holics Endre 1 P, Kiss közjegyző 3-50 P, N. N. 1 P, Szenthe László 9 P, N. N., N. N. 0-50—0-50 P, Hauptmann százados, N. N., Dianiska József 1—1 P, Donázy Viktor, Krajcsócs Gyuláné 5—5 P,

Gyebnár Józsefné, Jakubove Józsefné 1—1 P, Mayer Vilmosné 2 P, Dörner Gézané 1 P, Ludig Fáni 2 P, Zolnay Ferenc 1 P, Gruy Mária, Gajnok Gyuláné 2—2 P.

Háztulajdonosok

figyelmébe ajánlom, hogy csakis az idevaló éghajlathoz szokott gyümölcsfákat ültessenek.

Kaphatók minden fajban **leszállított árban** sorfák és díszcserjék is stb. Itt az ősz a gyümölcsfa ültetés ideje fáradjon ki és tekintse meg kertészeteimet **Forgács-utca 20 szám alatt.**

LUGERT LEÓ és FIA
kertésze.

A Gusztáv Adolf emlékünnepe

mult vasárnap a hős király családával kezdődött az evangélikus templomban, majd Deman Mihály és Deman Gusztáv Kovács Géza orgonakíséretével a Reigen Seligar Eisler kompozíciót adta elő. — Dr. Csengődy Lajos emlékbeszédében ismertette a nagy svéd király egyéniségét s az emlékére alakított G. A. Egylet munkásságát, mely 100 év alatt 100 millió márkát juttatott a nem evangélikus országokban élő protestánsok megsegítésére, 3000 templomot épített, 1000 iskolát, 1000 paplakot (köztük a Rómában levőt is). — Kovács Géza orgonaszóloja után ima és közénéssel ért véget az ünnepi óra.

A filléres gyors Budapestre utazik? El ne mulassza megnézni a legtünetemesebb magyar operett primadonnát Rökk Mariát és a legkitűnőbb komikusokat Rátkai Mártont és Gyergyay Istvánt Szilágyi—Eisemann mulatós operettjében a Zsákbamacsokban. Pesti Színház. Előadás d. u. fél 4, este 8 órakor.

937 1932. vht. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Fodor Károly ügyvéd által képviselt Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszertermék r.-t. javára 180 P 80 f. tőke és több követelés és járulékaik erejéig a bpesti közp. kir. járásbíró 1932. évi 217-77 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtás szándékú 1932. évi azept. hó 9-én lefoglalt 1193 P. becsértékű ingóságokra a starjáni kir. járásbíró 6138—932 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XL. t.-c. 20. §-a alapján az alább megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltak javára is az árverés megtartását elrendelem, a végrehajtást szándékú ingóságok a legközelebbi ígérőnek készpénzfelvétel ellenében, esetleg becsárton alul is — de a kiküldött ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kiküldött ár egyező pengő felül van, az 5.610-931. M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kiküldött egyttredrészt bánatpénzzel leteszik.

Salgótarján, 1932. évi okt. hó 28. n.

Török Gyula
kir. bír. végrehajtó.

Ha nem akar elkészni használjon

CORTRÉBERT

precíziós szoborát!

Világ márkát!

Magyarországi vezérképviselő

„Kronosz,”

Óra és ékszer kereskedelmi r. t.

Budapest, Eskü-ut 4.

M. kir. **csendőrszolgálati**

órák, briliáns gyűrűk és fűgők.

dus raktár minden szakmába vágó cikkekben!

Helyi bizományi lerakat:

KESZLER A. órás és ékszerész

SALGÓTARJÁN. RÉGIPOSTA-UTCA 5.

Minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Veszek tört aranyat napi áron.

Részletfizetési kedvezmény.

Amerikai furcsaságok

Írta: Hegyi Pál.

Dr. Kelenffy Gyulának, a MUSZ. alelnökének a los-angelesi vízpoló olimpikonok kísérőjének személyes tapasztalatai nyomán, valamint jegyzeteinek felhasználásával röviden beszámoltam már az olimpiász színhelyéről Los-Angelesről és magáról az olimpiai faluról, ezúttal arra térek ki, ami a nagy nemzetközi tornán résztvevő hazánkfiaiak különös képen szemükbe ötlött, ami nekünk európaiaknak szokatlan, érdekes sőt esetenként csodálatos is. Vegyük elsősorban mindjárt az olimpiász színhelyére vivő szárazföldi közlekedési eszközt a vonatot. Miben különböznek az amerikai vonatok az európaiaktól?

Az amerikai vonatokon nincsenek osztályok, illetve csak egyetlen egységes osztály van. A fővonalakon azonban a legtöbb vonat a Pullmann Társaság kocsijaiból van összeállítva, melyek éjjel hálókocsiul szolgálnak. Sem az egyszerű személykocsikban, az u. n. „Tourist Carokban”, sem a Pullmann kocsikban szakszokások nincsenek, hanem jobbra-balra vannak az ülések és középen van az átjárás. Éjjel a Pullmann kocsik hatalmas hálóteremmé alakulnak át, hol az utasok nem úgy mint nálunk szelvényben, hanem hosszabban fekszenek lábakkal a menetirány felé. Két-két ágy van egymás felé, mint az európai hálókocsikban, de ez a két-két ágy nem külön szakaszban van, hanem egy teremben s az egyes ágyakat nehéz, clostszzerű anyagból készült függöny választja el egymástól. A vetkőzés és öltözködés az elfüggönyözött ágyban történik, a reggeli toalette pedig közös öltözők, illetve mosdóhelyiségekben. Nekünk európaiaknak bizonyára szokatlan látvány volna reggelenként a hálókocsi középfolyosóján meglehetősen hiányos öltözköbbsen járkáló embereket látni, ott azonban ez annyira megszokott valami, hogy igazán nem tűnik fel senkinek. A hölgyeknek természetesen külön öltözőhelyiség van a kocsik ellenkező végén az urakéval. A Pullmann hálókocsikon a kiszolgáló személyzet egész Amerikában ugyszólván kizárólag négeremből áll. A kocsik maguk hosszabbak és kényelmesebbek, mint nálunk és fel vannak a technika minden vívmányával szerelve. Az öltözők helyiségekben állandóan hideg és melegvíz szolgáltatás van, (nem fagy be télen mint nálunk) szappan, törülközők tömkelege, nyáron minden kocsiban van jégbehűtött ivóvíz és hozzá igen nagy számú papírpohár. Az u. n. „Parlor-Carok”-ban kényelmes foteuil-ök, íróasztalok, levélpapírral, tintával, tollal felszerelt. A legtöbb vonatnál utolsó kocsinak, u. n. kilátásos kocsit kapcsolnak, melynek végén kis veranda van s ahol mindenki gyönyörködhetik a néha festőinél-festőbb kilátásban. A fővonalak legtöbbjén a szerelvényeken borbély is van.

Sokan bizonyára azt képzelik, hogy Amerikában, a gyorsaság, a lázas tempó hazájában a vonatok szörnyű sebességgel száguldanak. Egynéhány keletamerikai versenyző kivételével azonban főleg Közép és Nyugatamerikában a vonatok sokkal lassabban mennek, mint nálunk Európában. (Nem is beszélve a francia és spanyolországi szédítő sebességű gyorsvonati vonalokról, melyek 110—130 km. óránkénti sebességekkel száguldnak.) Amellett a kellemetlenség mellett, hogy az óriási távolságokat a vonatok lassu járásuk következtében igen hosszú idő alatt teszik meg, vannak egyéb dolgok is, melyek a könnyen ingerlékeny európaiat a végsőig felidegesíthetnek. Például a mozdony utközben állandóan bömbölő sakál-szerű üvöltéssel, mely arra való, hogy a közönséget a vonat közeledtére figyelmeztesse. Amerikában ugyanis a sorompókat nem ismerik. Az Egyesült Államokban igen sok helyen a városok utcáin közlekednek a vonatok, sorompó nincs, tehát a mozdony állandóan bögése figyelmezteti a járókelőket a vonat közeledtére. Toltatás közben úgy a tehervonatok, mint a személyvonatok mozdonyai szüntelenül harangoznak, a lélekharanghoz hasonló hangú haranggal, ami szintén nem

nagyon való gyenge idegzetű embernek. De van még egy az előbbieknél még sokkal kellemetlenebb valami. Amerikában nyáron úgy a Pullmann, mint a turistakocsiknak ablakait szunyogháló helyettesíti s így a közönség szűrve ugyan, de annál kiadósabb mennyiségben részesül a mindent ellepő koromból ugyannyira, hogy egy hosszabb utazás végeztével az utasok valamennyien keményseprőként néznek ki. Amint látjuk tehát nemcsak előnyei vannak az ottani vonatoknak, de hátrányai is és a kényelmesebb utazást sok apró kellemetlenséggel kell megfizetni.

Vízpoló és uszó olimpikonjaink egyébként a legtöbbet utaztak Amerikában, mert Los-Angelesen kívül megfordultak egy csomó más városban is, hol bemutatásokat tartottak. A sok utazás ellenére is aránylag nagyon kevés szép vidéket láttak. A vasutvonalak ugyanis Amerikában többnyire úgy vannak megépítve (takarékosági szempontból) hogy a hegyeket, völgyeket stb. s ezáltal a szép vidékeket kikerülik. Az utak nagy részét azonkívül éjjel tették meg s így bár sokat láttak, néhány világcsodának megtekintéséről le kellett mondaniok. (Niagara, Nemzeti Park stb.) Mindazonáltal sokkal többet láttak és hallottak, mint más Amerikát megjárt emberek, mert a magyar sport olimpiai reprezentánsait mindenütt ünnepélyesen fogadták s az amerikai magyarok ugyszólván állandóan rendelkezésükre álltak versenyzőinknek s azok vezetőinek. Mindent megmutattak, mindent megmagyaráztak, minden kérdésre feleletet adtak s odaadó támogatói voltak egész idő alatt olimpiai kiküldötteinknek.

(Folytatjuk.)

SPORT.

SBTC—MAK. 4:3 (1:3).

Mindkét csapat jó felállással készült a találkozóra.

Már a kezdés után változatos játékot látnak. Szinte egymásután következnek a szép akciók, melyek következtében nagy helyzetek adódnak mindkét kapunál.

Az első gólt SBTC-nek sikerült elérnie Zsengellér utján 1:0. A nagy öröm nem tart sokáig. A mindinkább élénkülő játékon a MAK veszi át a vezetést s gyors szélsőikkel sűrűn lelátogatnak Géczi kapujához. Majd a MAK belső triojának mutatós játéka következik, melynek eredményeképpen ki is egyenlítene 1:1. Egyenlítés után a MAK marad frontban. SBTC védelme mintha felmondta volna a szolgálatot. Ujlagos MAK támadások veszélyeztetnek. Sorra következnek az SBTC kapuja előtti zavarok. Megérdemelten meg is szerzi a vezetést a miskolci csapat. 1:2.

SBTC csüggedésének és a bíró sorozatos tévedéseinek lesz még a következménye az első félidőben a harmadik gól, mely az utolsó is volt a MAK részéről. MAK gyors csatárai újból SBTC kapujához közelednek. Takács IV. képtelen volt feltartóztatni őket. Ehhez járult még a két hátrvéd késlekedése is. Géczi egész vártatlanul érte a távolról küldött labda. Ugrott, de már későn volt. A labda a kezét hátraütötte s majdnem a felső kapulécet surolva, a hálóban akad meg 1:3.

Szünet után SBTC-nek kedvez inkább a szerencse. MAK hátrvédjeinek durva faultjaért szabadrúgást ítél a bíró. Ménich áll a labdának A 18 m-ről küldött bomba a hálóba jut. 2:3.

A lelkes közönség egyenlítésre biztatja fiatal gárdáját. Ez nem is késik. Stürbic fut le a megszokott posztján, s szép beadását a jólhelyezkedő Petre továbbítja fejével a hálóba 3:3. Alig van hátra 14 p. A közönség biztat továbbra. Egymásután következnek az SBTC támadásai. A 44. p-ben esik a legnagyobb örömet okozó gól. A MAK ugyanis védelembe szorult és így a kapuelőtti zavar miatt nem védhette a vendégkapus Ménich — épséggel védhetetlennek nem mondható — lövését 4:3. Ezzel meg volt pecsételve a meccs sorsa. Idő egyenlítésre nem volt. Kezdet után nyomban a bíró időt jelentő sipjele következett.

Ez eredmény révén SBTC a tabella élére került megelőzve PTK-t és PBÜSE-t, melyek az említett sorrendben következnek utána.

SAC—SSE 1:0 (0:0). Sátoraljaúj hely.

Bíró: Kovács.

Sikerült a SSE-nek ismét egy „peches” mérkőzést kifogni! Hiába volt jobb, hiába játszott szebb futballt a SSE, mégis kikapott! Gólokkal nyerhette volna a mérkőzést, de a csatársor tehetetlensége miatt vereséggel kellett hazatérnie, pedig talán soha nem volt szüksége annyira pontokra, mint most, amikor is a veszített mérkőzés miatt a második helyről az ötödik helyre csuszott vissza, míg ha megnyeri a meccset az első helyet foglalhatta volna el.

A védelem nagyjából megtette a magáét, amit mutat az is, hogy csak a második félidő 41. percében kapták a mérkőzés egyetlen bár, de sorsdöntő gólját. A Csalá helyén játszó Kerdi talán éppen csak ennél a 40 méteres szabadrúgástól eső gólnál hibázott, egyébként jól betöltötte tartalékkapus tisztét.

A csatársor tehetetlensége mellett nem lehet szónéklülmenni. Érthetetlen, hogy az a csatársor, mely 1—2 éve még proligyesületek előtt is rettegett volt és a közelmúltban is majdnem minden tagja sikerrel szerepelt a válogatottban is ne tudjon gólt rugni olyan védelemben, mely klasszisban alig jobb egy Salgó-Serleg csapatbeli egyesület védelménél.

Hogyha a SSE csatárok nem látják be, hogy a tavalyi bajnokság és az idei gyenge szereplés jórészt az ő tehetetlen kapu előtti játékuknak köszönhető, valamint az egyesület sem gondoskodhatik idejében a csatársor felrészítéséről, akkor minden bizonnyal be fog következni az, amire már több ízben is rámutattunk, i. e., hogy a SSE hanyatlásában nem lesz megállás és a szezon befejezésével olyan siralmas helyezést fog elérni, ami nemcsak, hogy semmiképpen sem méltó egy SSE-hez, de intő példát fog szolgálni minden más egyesületnek is!

A prostata megnagyobbodás lényege, jelei és gyógyítása. A mű szerzője: Dr. Goldner Viktor az Újságrók Kórház és Szanatórium Egyesületének urológus szakorvosa. Szerző negyedszázadot meghaladó szakorvosi gyakorlatából egy a nagyközönség számára irt praktikus tanácsok és nélkülözhetetlen felvilágosításokban bővelkedő utmutatót bocsájtott utjára, mely ép most jelent meg a könyvpiacra. Tárnya: az éltesebb uraknál föllépő igen gyakori megbetegedés, melynek középpontjában egy elrejtett mirigy (prostata) áll. Az e mirigy megnagyobbodásával járó betegség illetve állapot évekig, esetleg évtizedekig tart, kisebb-nagyobb foku egészségkárosodást eredményez, borussá teszi az öreg urak alkonyát, esetleg megkeserítik életüket. A mű stílusa alkalmazkodik céljához: világos, szabatos, egyszerű, folyamatos lehetőleg kerülve az idegen szavak használatát és ép ez teszi a művet vonzóvá, hasznosnóhozóvá úgy, hogy a tudomány legújabb vívmányainak, a beteg embert gyógyító eljárások és vizsgálatok ismertetése kellemes és könnyed olvasmány. Másutt viszont drámai érdekességű leírása teszi a stílust változatosá. Az alapismeretek megértését egyszerű vázlatos rajzok könnyítik meg. E mű megjelente irodalmi — és áldást hozó esemény. Segítségét és felvilágosítást nyújt a megbetegedettek igen nagy számának, — anélkül, hogy kuruzslókat nevelne. Dicséret és köszönet illeti a mű kiváló, nagytudású szerzőjét, valamint a kiadót, NOVÁK RUDOLF és TSA. könyvkiadót, ki a mű nagy értékeivel összhangban értékes külső köntösben bocsájtotta utjára e művet. A mű ára csak 3/40 P.

Egy jóhangú zongora eladó. Bővebbet segédtszlikör nagyállomás.

A salgótarjáni kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

4057—1932 tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat

Zsida József csuka végrehajtónak Laxner Lajos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyben a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverési 320 P. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a salgótarjáni kir. járásbírósa területén levő, Karancseszi községben fekvő, s a Karancseszi-i 25. sz. tjkvben A. I. 3. sor, 21/2 hrsz. a foglalt btelek ingatlanból, — melyen az adó és értékbizonyítvány szerint egy lakóház is épült, — Laxner Lajos végrehajtást szenvedőnek 1313 sorszámmal juttatékára: 600 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1932. évi december hó 9 napján dél e. 10 órakor Karancseszi községhezatal fogják megtartani.

Az árverelni szándékozók kötelesek bantpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42 §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttnek letenni, hogy a bantpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t. c. 147, 150, 170. §; 1908: LX. t. c. 21. §).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított bantpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: LXI. 25. §).

Salgótarján, 1932 évi szept. hó 14 napján.

Zelenka s. k.
kir. jb. elnök

A kiadmány hitelül:

Csomor
kir. tkvvezető.

A salgótarjáni kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság.
6581—1931 tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Jakubovics Lőrinc végrehajtónak, Nagy József végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyben a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 53 pengő 70 fillér tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a salgótarjáni kir. járásbírósa területén levő, Mátraverebélyi községben fekvő, s a Mátraverebélyi 6. számú tjkvben A. I. 19. sorszámmal ingatlanból Nagy Józsefet illetett, s jelenleg Nagy Sándor, öz. Verebélyi Istváné, Nagy István, Nagy Imre, Nagy Gábor és Nagy Lajos dologi adósok nevére álló B. 16. 23. és 25. alatti illetőségére: 737 pengő 50 fillér kikiáltási árban; ugyanezen tjkvben A+2. sorszámmal ingatlanból Nagy Józsefet illetett s fenti dologi adósok nevére álló B. 16. 23. és 25. alatti illetőségre: 19 pengő kikiáltási árban, az u. o. 64. számú tjkvben A. I. 2. 3. 4. 8. 9. sorszámmal állott felvett ingatlanból Nagy Józsefet illetett, fenti dologi adósok nevére álló B. 2. és 18. alatti jutalékára 19 pengő kikiáltási árban; 40 pengő kikiáltási árban, ugyanezen tjkvben A+1. sor alatt felvett ingatlanból Nagy Józsefet illetett, s a fenti dologi adósok nevére álló B. 2. és 18. alatti jutalékára 19 pengő kikiáltási árban; ugyan ezen tjkvben A+2. sorsz. ingatlanból Nagy Józsefet illetett s fenti dologi adósok nevére álló B. 2. 18. alatti illetőségre: 34 P. 50 fillér kikiáltási árban, az u. o. 375. számú tjkvben A+1. sor, 80 hrsz. ingatlanból Nagy Józsefet illetett s fenti dologi adósok nevére álló B. 4. 17. alatti jutalékára: 89 pengő kikiáltási árban, öz. Nagy Gáborné javára 1/2—192 tk. sz. végzéssel bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog fenntartásával elrendelte.

Az árverést 1932. évi december hó 19-én dé. e. 9 órakor Mátraverebély községhezatal fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverezni szándékozók kötelesek bantpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42 §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttnek letenni, hogy a bantpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni, és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t. c. 147, 150, 170 §-ai és az 908 LX. t. c. 21 §-a)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított bantpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: LXI. t. c. 25 §-a)

Salgótarján, 1932. március 19-én.

Zelenka Ottó s. k. kir. jb. elnök.

A kiadmány hitelül:

Csomor Mátyás
telekkönyvvezető

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

5 Sz. 6 V. 7 H.

9 Sz. 10 Cs.

Garnizon ördöge.
(Csókra-Csókot.)

Bécsadalokvárosa
Hangos filmbohózat.

Jön!

Jön!

Kiegészítéssel:
Vigjáték. Híradó.

Kiegészítéssel:
Vigjáték. Híradó.

Titkosküldetésben
Fősz.: HARRY PIEL.

Kezdet: szordán, csütörtökön,
szombaton este 8, vasár- és ünnepnap d. n. 5, 7 és 9 órakor.